ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιταλικής Δημοκρατίας

«Παράβαση — Αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων και άλλων τίτλων των μεταφορέων εμπορευμάτων και προσώπων»

Υπόθεση 273/82

Περίληψη

Κράτη μέλη — Υποχρεώσεις — Εκτέλεση των οδηγιών — Παράβαση — Δικαιολογία βασιζόμενη στην εσωτερική έννομη τάξη — Δεν επιτρέπεται
(Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 169 και 189, παράγραφος 3)

Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, την ακολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις κοινοτικές οδηγίες.

Στην υπόθεση 273/82,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, εκπροσωπούμενη από τον Alberto Prozzillo, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από τον A. Squillante, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών, συνθηκών και νομοθετικών υποθέσεων, επικουρούμενο από τον Pier Giorgio Ferri, Avvocato Dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

καθής,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει εντός της ταχθείσας προθεσμίας τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 77/796/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων και μεταφορέων επιβατών και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 11), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, T. Koopmans και Y. Galmot, προέδρους τμήματος, A. O'Keeffe, G. Bosco, U. Everling και K. Κακούρη, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας, τα αιτήματα, οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Η οδηγία 77/796/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των δικαιωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων, και μεταφορέων επιβατών και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 11), προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν ορισμένα μέτρα όσον αφορά την εγκατάσταση στο έδαφός τους των φυσικών προσώπων και των εταιρειών που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του γενικού προγράμματος για την κατάργηση των

περιορισμών στην ελευθερία εγκαταστάσεως ως προς τις δραστηριότητες των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων και προσώπων (GU 1962 της 15. 1. 1962, σ. 36). Τα προβλεπόμενα μέτρα αφορούν την προσκόμιση και αποδοχή των εγγράφων που μαρτυρούν περί της εντιμότητας, της έλλειψης πτωχεύσεως και της οικονομικής και επαγγελματικής ικανότητας των ενδιαφερόμενων μεταφορέων.

Δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1979 και ενημερώνουν αμέσως περί αυτού την Επιτροπή.»

2. Στις 9 Οκτωβρίου 1980, η Επιτροπή, μην έχοντας λάβει σχετικώς καμία ανακοίνωση από την ιταλική κυβέρνηση, θεώρησε ότι δεν είχαν θεσπιστεί οι σχετικές εθνικές διατάξεις και απηύθυνε έγγραφο με την ίδια ημερομηνία, καλώντας την ιταλική κυβέρνηση να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών επί της παραβάσεως. Το εν λόγω έγγραφο φαίνεται ότι έμεινε χωρίς απάντηση.

Στις 8 Ιανουαρίου 1982, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη, την οποία διαβίβασε στην ιταλική κυβέρνηση στις 15 Ιανουαρίου 1982. Με την αιτιολογημένη γνώμη η Επιτροπή θεωρεί ότι η ιταλική κυβέρνηση παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη ΕΟΚ, παραλείποντας να συμμορφωθεί προς την οδηγία 77/796/ΕΟΚ. Η Επιτροπή παρέσχε και νέα δίμηνη προθεσμία στην Ιταλία προκειμένου να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη.

Με έγγραφο της 22ας Ιανουαρίου 1982 του αναπληρωτή μόνιμου αντιπροσώπου της Ιταλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες η ιταλική κυβέρνηση βεβαίωσε τη λήψη της εν λόγω γνώμης.

II — Αιτήματα των διαδίκων

1. Με προσφυγή που κατέθεσε στις 6 Οκτωβρίου 1982, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να λάβει εντός της ταχθείσας προθεσμίας τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 77/796/ΕΟΚ περί της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων και μεταφορέων επιβατών και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη ΕΟΚ·

— να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

2. Η ιταλική κυβέρνηση δεν διατύπωσε ρητά αιτήματα.

III — Έγγραφη διαδικασία

Η παρούσα προσφυγή πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Οκτωβρίου 1982.

Με έγγραφο της 17ης Ιανουαρίου 1983, η Επιτροπή παραιτήθηκε από το υπόμνημα απαντήσεως.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

IV — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

1. Η Επιτροπή με την προσφυγή της αναφέρεται σε διάφορα διαβήματα, στα οποία προέβη προς την ιταλική κυβέρνηση, προκειμένου η τελευταία να θέσει σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την οδηγία 77/796/ΕΟΚ, προβάλλοντας ότι ασφαλώς η Ιταλία όφειλε να λάβει τα μέτρα αυτά, πράγμα που παράλειψε να κάνει, παραβαίνοντας έτσι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συνθήκη ΕΟΚ.

2. Η ιταλική κυβέρνηση με το υπόμνημα αντικρούσεώς της παρατηρεί ότι επεξεργάστηκε και υπέβαλε στο Κοινοβούλιο νομοσχέδιο με τις σχετικές διατάξεις, προκειμένου να θεσπιστούν τα αναγκαία για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας μέτρα στην ιταλική έννομη τάξη. Το εν λόγω νομοσχέδιο ενέκρινε ήδη η δέκατη Επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων, απομένει δε η έγκριση της Γερουσίας, η οποία ενδέχεται να δοθεί σύντομα, προκειμένου να ολοκληρωθεί η νομοθετική διαδικασία.

Η ιταλική κυβέρνηση δεν διευκρινίζει αν το εν λόγω νομοσχέδιο αφορά μόνο τους μεταφορείς εμπορευμάτων, αυτό όμως προκύπτει από το γεγονός ότι, όσον αφορά τους μεταφορείς προσώπων, η ιταλική κυβέρνηση αναφέρει ότι είναι υπό επεξεργασία άλλο νομοσχέδιο.

Τέλος, η ιταλική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, παρόλο που πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επεξεργασία των αναγκαίων για την εκτέλεση της εν λόγω οδηγίας μέτρων καθυστέρησε, πάντως θεώρησε καθήκον της να περατώσει τις αναληφθείσες πρωτοβουλίες εντός της κατά το δυνατό συντομότερης προθεσμίας.

3. Η Επιτροπή με έγγραφό της της 14ης Ιανουαρίου 1983 θεωρεί ότι η ιταλική κυβέρνηση αναγνωρίζει με το υπόμνημα αντικρούσεώς της την παράβαση και για το λόγο αυτό παραιτήθηκε από την απάντηση.

V — Προφορική διαδικασία

Κατά τη συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1983, ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενη από τον P. Ferri, Avvocato dello Stato και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον A. Prozzillo, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά την ίδια συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Οκτωβρίου 1982, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ προσφυγή, με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, παραλείποντας να θεσπίσει εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία

77/796/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων και μεταφορέων επιβατών και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 11), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη.

2 Δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1979.

3 Η ιταλική κυβέρνηση διευκρίνισε ότι προσπάθησε να κινήσει τη νομοθετική διαδικασία, προκειμένου να θεσπιστούν τα αναγκαία μέτρα εκτέλεσης της οδηγίας, χωρίς, πάντως, να αμφισβητήσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν ανταποκρίθηκε στην υποχρέωση να εφαρμόσει την οδηγία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

4 Ειδικότερα, η ιταλική κυβέρνηση εξηγεί ότι επεξεργάστηκε και υπέβαλε στο Κοινοβούλιο νομοσχέδιο με τις δέουσες διατάξεις για τη μεταφορά του μέρους της οδηγίας που αφορά τα διπλώματα και λοιπούς τίτλους των μεταφορέων εμπορευμάτων, ότι το νομοσχέδιο αυτό εγκρίθηκε από τη δέκατη επιτροπή της Βουλής των Αντιπροσώπων και ότι για να ολοκληρωθεί η νομοθετική διαδικασία είναι αναγκαία η έγκριση της Γερουσίας, η οποία ενδέχεται να επέλθει σε σύντομο χρονικό διάστημα.

5 Όσον αφορά την εκτέλεση του μέρους της οδηγίας που αφορά τους μεταφορείς προσώπων, η ιταλική κυβέρνηση αναφέρει ότι άλλο νομοσχέδιο είναι υπό επεξεργασία.

6 Οι περιστάσεις αυτές δεν εξαλείφουν την παράβαση που προσάπτεται στην Ιταλική Δημοκρατία. Κατά παγία νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, την ακολουθούμενη πρακτική ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις κοινοτικές οδηγίες.

7 Πρέπει, επομένως, να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθεί

προς την οδηγία 77/796/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη.

Επί των δικαστικών εξόδων

8 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η καθής ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και αποφασίζει:

1) Η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός της ταχθείσας προθεσμίας τις αναγκαίες διατάξεις για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 77/796/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων των οδικών μεταφορέων εμπορευμάτων και μεταφορέων επιβατών και περί των μέτρων προς διευκόλυνση της πραγματικής ασκήσεως του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 11), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη συνθήκη.

2) Καταδικάζει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Mertens de Wilmars Koopmans Galmot

O'Keeffe Bosco Everling Κακούρης

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Οκτωβρίου 1983.

Ο γραμματέας Ο πρόεδρος

P. Heim J. Mertens de Wilmars